

Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów

z dnia 21 grudnia 1921 r.

**w sprawie zaprowadzenia wymiany paczek
z zagranicą.**

Na mocy art. 10 ustawy z d. 27 maja 1919 r.
o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu
(Dz. P. P. P. № 44 poz. 311) zarządza się co na-
stępuje:

Zarządzenia ogólne.

§ 1. Od dnia 1 lutego 1922 r. wprowadza się
wymianę paczek pocztowych z następującymi krajami:
Argentyną, Austrią, Belgją, Boliwią, Brazylią, Buł-
garią, Chili, Chinami, Costa-Ricą, Czechosłowacją,
Danją, Egiptem, Ekwadorem, Etyjopją (Abissynją), Fin-
landją, Francją, Grecją, Gwatemalą, Haiti, Hiszpanją,
Holandją, Honduras, Indjami brytyjskimi, Irlandją,
Japonją, Jugosławją, Kolumbją, Kongiem belgijskim,
Kuba, Liberją, Luksemburgiem, Marokiem, Nikaragua,

Norwegją, Panamą, Paragwajem, Persją, Peru, Portugalją, Salwadorem, San Domingo, Siamem, Szwajcarią, Szwecją, Tunisem, Turcją, Urugwajem, Węgrami, Wenezuelą i Włochami.

Wymiana paczek pocztowych odbywać się będzie na zasadach, przytoczonych w poniżej podanych paragrafach.

Paczki bez podanej wartości i z podaną wartością.

§ 2. W obrocie między Polską a zagranicą dopuszczone zostają paczki zarówno bez podanej wartości, jak i z podaną wartością, przyczem najwyższy wymiar podanej wartości nie może przekraczać 1000 fr. w złocie, względnie ich ekwiwalentu w markach polskich.

Nadawcy paczki wolno jest podać jej wartość w kwocie, odpowiadającej rzeczywistej wartości przedmiotów stanowiących zawartość paczki, względnie w kwocie niższej, nie wolno jednak podawać w kwocie wyższej, gdyż to będzie uważane za rozmyślne fałszerstwo. W razie fałszywego podania wartości nadawca traci prawo do odszkodowania i może być pociągnięty do odpowiedzialności karno-sądowej.

Waga paczek.

§ 3. W obrocie zagranicznym zasadniczo dopuszczone zostały paczki pocztowe do wagi 10 klg.; ze względu na wysokość opłat przewozowych różni się, zależnie od wagi, trzy kategorie paczek: pierwsza—do 1 klg. wagi, druga—ponad 1 do 5 klg. wagi i trzecia ponad 5 do 10 klg. wagi.

Objętość i wymiary paczek.

§ 4. Objętość i wymiary paczek pocztowych w tym tylko kierunku podlegają ograniczeniom, że, o ile przekraczają ustalony wymiar, paczka zaliczona zostaje do kategorii t. z. paczek ochronnych (patrz art. 5). W razie przewozu drogą lądową, do kategorii paczek normalnych (nieochronnych) zalicza się paczki, których wymiary nie przekraczają $100 \times 100 \times 100$ centymetrów; lub paczki, których jeden wymiar wynosi od 101 do 150 centymetrów, dwa zaś pozostałe nie przekraczają 50 centymetrów. Wszystkie paczki, których choćby jeden wymiar przekracza 150 centymetrów, zalicza się do kategorii paczek ochronnych. W razie przewozu drogą morską do kategorii paczek normalnych zalicza się paczki, których objętość nie przekracza 55 decymetrów sześciennych (55000 centymetrów sześciennych), a jeden z wymiarów 125 centymetrów, a więc np. paczki o wymiarach $(125 \times 50 \times 8,8)$, $(125 \times 40 \times 11)$, $(100 \times 50 \times 11)$, $(100 \times 40 \times 12,8)$ i t. p.

Paczki ochronne.

§ 5. Do kategorii paczek ochronnych, podlegających zwiększonej o 50% opłacie przewozowej, zostały zaliczone prócz paczek, których objętość lub wymiary przekraczają wymiary, podane w § 4, także paczki, których przewóz z innymi przesyłkami pocztowymi z powodu kształtu, lub łamliwości jest utrudniony lub wymaga szczególnej ostrożności jak np.: rośliny i krzewy w koszykach, klatki, wyroby koszykarskie, żardynierki, meble, wózki dzieciinne, rowery, próżne skrzynki złączone w szychty i t. p.

Przedmioty, wzbronione do przesyłki w paczkach pocztowych.

§ 6. 1. Zabrania się przysyłać w paczkach pocztowych zarówno bez podanej wartości jak i z podaną wartością:

- 1) materiały wybuchowe, łatwopalne lub niebezpieczne, w tej liczbie pistony i ładunki,
- 2) żywe zwierzęta lub owady,
- 3) opium, morfinę, kokainę i inne środki odurzające,
- 4) surogaty szafranu,
- 5) obicia papierowe (tapety), papiery, drukowane materje i inne przedmioty, zabarwione farbą arsenikową,
- 6) farbę anilinową, zawierającą arsenik (fun-syna i innych nazw) w kawałkach, proszku i cieście (nie w kryształach),
- 7) fajki i wszelkie przyrządy do palenia opium,
- 8) jagody rybiej trutki (baccae cocculi indici),
- 9) wszelkie wyroby i przedmioty o charakterze bluźnierczym i obrażającym uczucia religijne, narodowe i moralne,
- 10) ziemniaki pochodzenia amerykańskiego, liście, obierzyny, odpadki i wszelkie opakowania użyte przy przewozie ziemniaków z Ameryki,
- 11) bilety loterii zagranicznej lub t. zw. pożyczek loteryjnych w emisjach osób prywatnych, towarzystw, miast i państw,
- 12) etykiety do butelek z firmami zagranicznych producentów, dostarczane bez towaru,
- 13) naczynia z podwójnymi dnami,
- 14) marki do gry, oraz wszelkie przedmioty naśladowujące monety kruszcowe krajowe lub zagraniczne,
- 15) naśladownictwa pieniędzy papierowych, banknotów i papierów wartościowych, tak krajowych jak i zagranicznych,
- 16) przedmioty monopolów państwowych,
- 17) żywe rośliny, sadzonki, szczepionki, świeże odpadki kwiatów wszelkiego rodzaju z Ameryki i Australji, oraz wszelkie przedmioty, służące do ich opakowania jakoteż świeże odpadki owoców z Ameryki i Australji wraz z opakowaniem,
- 18) przedmioty, których przywóz lub wywóz sprzeciwia się ustawom lub przepisom bądź kraju przeznaczenia, bądź kraju nadania,
- 19) listy lub notatki, mające charakter korespondencji osobistej i bieżącej, jak również przesyłki listowe, adresowane do innych odbiorców, aniżeli adresat paczki.

Nie jest uważana za korespondencję osobistą faktura otwarta, zawierająca najistotniejsze dane, dotyczące zawartości paczki, a także kopja adresu paczki wraz z adresem nadawcy.

Trucizny i przedmioty, wymienione pod 3, mogą być przywożone i wysyłane pod warunkiem złożenia przez nadawcę pozwolenia i równocześnie poświadczenia władz urzędowych kraju przeznaczenia, iż wysyła się je do celów leczniczych.

Odnośnie wszelkich innych przedmiotów i towarów upewnienie się, czy wysyłane przedmioty podlegają ograniczeniom, dotyczącym przywozu i wywozu tak w kraju nadania, jak i przeznaczenia, jest obowiązkiem nadawcy paczki. Zarząd pocztowy żąd-

nej odpowiedzialności z tego tytułu nie ponosi i w razie zwrotu przez urzędy pocztowo-celne paczki z niedozwoloną zawartością nadawca obowiązany będzie do uiszczenia opłat, połączonych ze zwrotem.

2. Zabrania się wysyłać z Polski tak w paczkach zwykłych (bez podanej wartości), jakoteż w paczkach z podaną wartością monetę brzęczącą, przedmioty złote, srebrne i wogóle wszelkie kosztowności.

Sposób opakowania i adresowania paczek.

§ 7. 1. Za uszkodzenie zawartości paczki wskutek złego opakowania Zarząd pocztowy żadnej odpowiedzialności wobec nadawcy nie ponosi, nadawca więc obowiązany jest sam dbać o to, by opakowanie było dokładne i trwałe i dostosowane do odległości przewozu; w szczególności należy starannie opakowywać paczki, przeznaczone do krajów zamorskich lub ze słabo rozgałęzioną siecią kolejową, jak np. Rosja, Chiny, Turcja i t. d., a to ze względu na znaczną liczbę przeładunków.

- a) Przy przesyłaniu przedmiotów niełamiwych i takich, które nie mogą być uszkodzone zgnieceniem, używać należy do opakowania skóry, ceraty, płótna lub innego materiału, ewentualnie nawet grubego papieru, byleby tylko to opakowanie wykonane było z jednolitego materiału i zszyte nitkami jednolitego koloru i gatunku.
- b) Przy przesyłaniu przedmiotów łamiwych lub takich, któreby mogły być uszkodzone przez zgniecenie, należy do opakowania używać pudełek z twardej grubej tektury lub blachy, skrzynek, względnie beczulek drewnianych. Użyte do tego celu deski powinny być jednego gatunku i jednej grubości, wynoszącej przynajmniej 1 centymetr.
- c) Przy przesyłaniu płynnych olejów i ciał łatwo topliwych należy używać butelek, flakonów lub pudełek metalowych, hermetycznie zamkniętych, które to naczynia wkłada się do skrzynek z metalu, drzewa, lub falistej tektury, wypełniając próżnię między ściankami obu opakowań trocinami drzewnymi, watą lub materją gąbkowatą w ilości, dostatecznej do wchłonięcia płynu na wypadek pęknięcia pierwszego rezerwoaru.
- d) Przy przesyłaniu wyrobów celuloidowych należy je wkładać do pudełek metalowych, a te do skrzynek drewnianych.
- e) Mogą być przesyłane bez wszelkiego opakowania przedmioty, które zapomocą trwałego przewiązania zakończonego plombą lub pieczęcią dają się połączyć w jedną całość w formie paczki, niedającej się rozdzielić. Również nie jest wymagane opakowywanie paczek, których zawartość stanowią pojedyncze przedmioty np.: kawałki drzewa, metalu i t. p., których i w stosunkach handlowych zazwyczaj się nie opakowuje.

2. Na zewnętrznem opakowaniu paczki w miejscach, gdzie się łączą zagięcia opakowania lub ścianki skrzynki, należy wyciskać identyczne pieczęcie lakowe lub też przewiązywać paczkę na krzyż szpagatem, którego złączone końce zamykać plombą lub pieczęcią lakową, uniemożliwiającą otwarcie paczki

bez widocznego śladu naruszenia opakowania. Na skrzynkach drewnianych w miejscach, gdzie mają być umieszczone pieczęcie lakowe, należy wyłobić odpowiednie wgłębienie, aby zabezpieczyć pieczęć przed zerwaniem.

3. Adres paczki winien być wypisany na samem opakowaniu bądź atramentem lub trwałą farbą, bądź ołówkiem chemicznym na zwilżonem poprzednio polu. O ileby adresu nie można było wypisać na samem opakowaniu, należy go wypisać na oddzielnej kartce i w sposób trwały przymocować całą płaszczyzną do opakowania.

Adres powinien być wypisany głoskami alfabetu łacińskiego w języku francuskim lub w języku kraju przeznaczenia i powinien zawierać imię, nazwisko i miejsce zamieszkania (miejscowość, ulicę i № domu) odbiorcy, urząd pocztowy oddawczy i kraj przeznaczenia, jak również imię, nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy.

Na paczkach z podaną wartością wypisuje nadawca po słowach: „Valeur déclarée” podawaną wartość w walucie kraju nadania słownie i cyframi, urząd zaś miejsca nadania uzupełnia ten napis, wyszczególniając obok niego cyframi wynik przeliczenia podanej wartości na franki złote.

Adresy pomocnicze, deklaracje celne i statystyczne karty zgłoszenia.

§ 8. 1. Do każdej paczki zagranicznej nadawca obowiązany jest dołączać osobny adres pomocniczy, deklarację celną i statystyczną kartę zgłoszenia.

- a) Formularze adresów pomocniczych (Bulletin d'expédition) wydane według wzoru międzynarodowego w języku francuskim z przekładem polskim są do nabycia we wszystkich urzędach pocztowych.

Nadawca wypełnia formularz zgodnie z tem jak podał na paczce i zgodnie z napisami formularza, a mianowicie: w części głównej — słownie wartość paczki w walucie kraju nadania, liczbę deklaracji celnych, imię i nazwisko odbiorcy, miejsce przeznaczenia i szczegółowy adres odbiorcy; na odcinku zaś własne imię, nazwisko i dokładny adres; na stronie odwrotnej — wskazówki dla urzędów pocztowych, jak mają postąpić z paczką w razie niemożności doręczenia jej adresatowi. Na odcinku niewolno umieszczać żadnych innych napisów, mających charakter korespondencji osobistej. Prócz tego na adresach pomocniczych do paczek z podaną wartością umieszcza się odcisk pieczęci, użytej do zamknięcia paczki.

- b) Formularze deklaracji celnych (Declaration en doune) wydane według wzoru międzynarodowego w języku francuskim z przekładem polskim, również można nabywać we wszystkich urzędach pocztowych. Należy je wypełniać w języku francuskim lub w języku kraju przeznaczenia ściśle według nadruków.
- c) Statystyczną kartę zgłoszenia (deklarację statystyczną) nabywać można we wszystkich urzędach pocztowych. Należy ją wypełniać ściśle według napisów.

2. Za dokładność deklaracji celnej i statystycznej karty zgłoszenia oraz za zgodność wypisanych na nich danych z rzeczywistym stanem rzeczy ponosi odpowiedzialność wyłącznie nadawca paczki. Urzędy pocztowe nie mają prawa badania zawartości paczek, a są tylko obowiązane uprzedzać nadawców, aby nie wysyłali przedmiotów, których przesyłka jest wzbroniona.

Rodzaje paczek i specjalne życzenia nadawców paczek.

§ 9. Nadawca paczki zagranicznej czy to zwykłej (bez podanej wartości) czy też z podaną wartością, ma prawo żądać, by nadana przez niego paczka:

- a) była doreczona adresatowi w miejscowym okręgu doręczeń urzędów pocztowych, po nadejściu do miejsca przeznaczenia, przez umyślnego posłańca; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „expres” (pośpieszna);
- b) była przesłana za pomocą połączeń pośpiesznych, używanych do przewozu poczty listowej i niezwłocznie po nadejściu do miejsca przeznaczenia doreczona była adresatowi przez umyślnego posłańca; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „urgent” (pilna);
- c) była wydana adresatowi po wypłaceniu przez tegoż obciążającej ją sumy pobraniowej; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „remboursement” (pobranie);
- d) była wydana adresatowi bez pobrania od niego jakichkolwiek należności lub tylko należności celnych, uiszczenia których podejmuje się sam nadawca po otrzymaniu odpowiedniego rachunku; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „franc de tous droits” (wolne od wszelkich należności celnych), lub „franc de droits de douane seulement” (wolne tylko od należności celnych);
- e) była wydana adresatowi za poświadczeniem odbioru na specjalnym formularzu, zwracającym niezwłocznie nadawcy przez urząd oddawczy; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „avis de réception” (zwrotne poświadczenie odbioru).

Z tych pięciu żądań, przewidzianych konwencją, zarząd pocztowy polski na razie, ze względu na warunki lokalne, uwzględni tylko wskazane pod a) i e). Ze zmianą warunków uwzględniane będą i pozostałe żądania, co podanem będzie do wiadomości osobnym rozporządzeniem.

Oplaty i należności pocztowe uiszczane przez strony.

§ 10. 1. Przy nadaniu paczki nadawca uiszcza zgóry:

- a) *opłatę za przewóz*, uzależnioną od wagi paczki (jedna z trzech kategorii wskazanych w § 3) i od ilości krajów, biorących udział w przewozie.

Wobec tego, iż w wielu wypadkach paczka może być przesłana różnymi drogami, przyczem i wysokość opłat będzie różna, nadawcom przysługuje prawo wskazania drogi; o ile nadawca tego nie uskutecznił, urzę-

dy pocztowe same wyznaczają drogę, wybierając najtańszą.

Opłata za przewóz wynosi: po 30 centymów w złocie od paczki do 1 klg. wagi, po 50 centymów w złocie od paczki ponad 1 do 5 klg. wagi i po 90 centymów w złocie od paczki ponad 5 do 10 klg. wagi, wziętej tyle razy, ile zarządów bierze udział w przewozie z doliczeniem zarządu miejsca nadania i przeznaczenia.

Jeżeli paczka będzie przewożoną drogą morską, prócz powyższych opłat pobiera się także od każdej paczki, stosownie do ilości mil morskich od 15 centymów w złocie do 3 fr. 90 centymów w złocie dla każdego zarządu, biorącego udział w przewozie morskim, ewentualnie dla każdej linii okrętowej.

Na paczki ochronne opłaty za przewóz lądowy i morski są o 50% wyższe od opłat normalnych, przyczem zwiększenie to nie uwzględnia opłat dodatkowych pobieranych przez niektóre kraje.

Niższe opłaty przewozowe mogą być stosowane z państwami sąsiednimi na podstawie specjalnych umów i będą w każdym wypadku ogłaszane;

- b) *należność ekspedycyjną*, gdy chodzi o paczkę z podaną wartością. Należność ta wynosi 50 cent. od każdej paczki;
- c) *należność asekuracyjną*, gdy chodzi o paczkę z podaną wartością. Należność ta wynosi 5 centymów od każdego 30 franków lub części 30 franków podanej wartości;
- d) *należność ekspresową*, gdy chodzi o paczkę, doreczaną adresatom przez umyślnych posłańców. Należność ta wynosi 50 cent. od paczki;
- e) *należność za zwrotne poświadczenie odbioru*, wynoszącą tyle co opłata za zwykły list do zagranicy według każdorazowo obowiązującej taryfy.

Opłaty podane w punktach a), b), c) i d) wyrażone w frankach i centymach urzędy pocztowe przeliczają na marki polskie, mnożąc odnośne kwoty przez współczynnik, wyrażający stosunek marki do franka złotego.

Wszelkie opłaty przy nadaniu uiszczą się bądź przez nalepienie na adresie pomocniczym odpowiedniej ilości znaczków pocztowych, bądź gotówką.

2. Przy odbiorze paczki adresat uiszcza:

- a) należności celne i probiercze wykazane w kwicie celnym,
- b) należności za dopełnienie formalności celnych,
- c) należność za doręczenie,
- d) należność za przepakowanie paczki w wysokości faktycznie poniesionych kosztów,
- e) opłatę za dostanie,
- f) składowe.

3. Za pisma wywiadowcze, zgłaszane bądź przez nadawcę, bądź przez adresata, jak również za zwrotne poświadczenie odbioru, żądane przez nadawcę już po nadaniu paczki, strona uiszcza opłaty

jak za dwa listy zagraniczne, według każdorazem obowiązującej taryfy.

4. Za zawiadomienia nadesłane nadawcy o niedoręczalności paczki nadawca uiszcza należność jak za pismo wywiadowcze, a następnie przy otrzymaniu zwróconej paczki kosztu powrotnego przesłania paczki.

5. Stosunek marki polskiej do franka w złocie ustala się na: 1 frank w złocie = 700 marek polskich.

Reklamacje.

§ 11. Nadawca, ewentualnie odbiorca paczki może wnieść pismo wywiadowcze, ażeby się dowiedzieć o losie swojej paczki.

Wnoszenie reklamacji dozwolone jest tylko w ciągu jednego roku, licząc od dnia następnego po nadaniu paczki na pocztę.

Odpowiedzialność.

§ 12. 1. W razie zaginięcia, obrabowania lub uszkodzenia paczki, o ile takowe nie zostały spowodowane wypadkami siły wyższej lub niezastowaniem się do przepisów podanych w § 6 i 7, nadawcy lub w jego miejsce adresatowi przysługuje prawo do odszkodowania, odpowiadającego poniesionej przez nadawcę stracie wskutek zaginięcia, obrabowania lub uszkodzenia paczki, przyczem nie uwzględnia się szkód pośrednich lub nieosiągniętych korzyści.

Odszkodowanie to przy paczkach zwykłych (bez podanej wartości) winno odpowiadać poniesionej stracie, nie może jednak przekraczać:

- a) za paczkę do 1 klg. wagi . . . 10 fr. zł.
  - b) za paczkę ponad 1 do 5 klg. wagi 25 fr. zł.
  - c) za paczkę ponad 5 do 10 klg. wagi 40 fr. zł.
- przy paczkach z podaną wartością — kwoty podanej wartości.

Nadawca, względnie adresat, tracą prawo do odszkodowania, jeżeli nie wnieśli reklamacji przed upływem jednego roku od dnia nadania paczki na pocztę.

Wycofywanie paczek, zmiana adresu.

§ 13. Nadawca paczki może w drodze pocztowej lub telegraficznej zażądać jej zwrotu, względnie zmiany adresu, musi jednak zgóry zapewnić pokrycie kosztów za nowy przewóz paczki i uiszczyć opłatę za przesłanie odnośnego żądania, a więc bądź opłatę za list zagraniczny, według każdorazem taryfy pocztowej, bądź opłatę za telegram według taksy do kraju miejsca przeznaczenia.

Żądania, dotyczące zwrotu, względnie zmiany adresu paczki, winny być sporządzone na specjalnym druku, przyczem petent obowiązany jest udowodnić swoją tożsamość i przedłożyć dowód nadania. Forma żądania zwrotu, zmiany adresu paczki lub zniesienia, ewentualnie zmniejszenia kwoty pobraniowej jest taka sama, jak przy przesyłkach listowych.

Minister Poczty i Telegrafów:

Stesłowicz